

SPRÁVNÉ ODPOVĚDI

„Narodil jsem se na statku. Nevím, kolik mi tak mohlo být. Možná tři?“ Uličnický se usmívá. „Dělám si legraci! Máma vždycky říkala, že jsem jak z divokejch vajec. Tak naše slepice divoký byly, to zasej jo. Zahnat je do kurníku to vám byla kolikrát práce na celej večer. Ale stejně to byly tenkrát krásný časy. V létě jsme se vždycky schovali v rákosí u Kačáku a koukali na holky, jak se koupou. A pak nás tam jednou načapal porybnej, no jéje, to vám byla mela. Tonda Vodičku takhle chytnul za flígr a povídá: *Chlapče?! Ty ses moc nepotatil! Táhle na té větvi bys to měl lepší.* Aspoň takhle nám to Tonda vyprávěl, když se pak vrátil. My ostatní jsme utekli, to je jasný.“

Sedí v poloplné putyce. Oknem k nim pronikají poslední paprsky čtvrtedního slunce. K jejich stolu přiletí moucha, lačná ochutnat zaschlý cákanec od piva. Přilepí se.

„Chodil jste někam do školy?“ ptá se novinář.

„Jo, to vám musím povědět. Nejdřív jsem chodil do malotřídky u nás ve vesnici, jenže pak jsem šel na učňák do Radotína, a potom...“

„Promiňte, jaký obor?“

„Cože? Strojní mechanik. Tak tedy potom ke mně jednou zašel Fanda Uher. To je spolužák z tý malotřídky. Tak mu otevřu a on povídá: *Moc se omlouvám! Já... myslel jsem, že tu bydlí Lojza Mlejnek...* Chápete? Vůbec mě po těch letech nemohl poznat!“

„Jistě. Takže vy jste tedy studovaný strojní mechanik?“

„Ano.“

„Který umývá okna.“

„Tak.“

Novinář začne s novou vervou ťukat do klávesnice svého notebooku. Vystudovaný strojní mechanik umývá okna. Chyba systému?

„Víte, mně šla práce vždycky spíš od ruky než od hlavy.“

„A to vám nevadí, že místo kvalifikované práce ve svém oboru, strávíte celé dny s kýblem v ruce? Nepřipadá vám to, řekněme, nespravedlivé?“

„Ona to není zas tak špatná práce, pane Zajíc. Třeba včera, no to mi neuvěříte, co se mi stalo. Umýval jsem takhle okna, v Zámecký 16. Znáte to tam? Bydlí tam jeden takový milý starý pán, už nevím, jak se jmenuje, ale jednou jsem od něj dostal sklenku lesního medu. A jak tam teda meju ty okna, koukám, že ten pán hraje ještě s jedním šachy. Já tedy šachům

moc nerozumím, ale řekl bych, že to byla docela napínavá hra. Oba tam tak seděli, s hlavou skloněnou, div že se z nich nekouřilo, jak přemýšleli. Věřte nebo ne, dobrých jedenáct minut se nepohnuli. A pak tam vtrhne nějaká cizí paní, ani se nezuje, začne s tím druhým pánem třást a křičí: *Dědku vstávej, slíbils, že mi dneska namažeš záda*. Ten nebožák se vzbudí, začne utíkat a ta jeho utíká za ním. A já se směju, div že se nezadusím, ale hned se koukám někam ztratit, aby jim nebylo líto, že z nich mám legraci.“

K jejich stolu přichází obsluha.

„Máte vybráno?“

„Já si dám malé pivo. A vy?“ obrací se novinář na svého společníka.

„Také.“

Chvíli oba jen tak sedí.

„Pokoušel jste se někdy sehnat práci ve svém oboru?“ ptá se Adam Zajíc.

„Dříve jsem pracoval v MIROTOPu, jestli vám to pomůže.“

Hbité prsty opět tančí po klávesnici. Na monitoru pomalu vzniká další článek do pátečního, politicko-ekonomického speciálu. Mladá slečna v zástěře jim přináší objednané pivo.

„Vyhodili vás,“ říká novinář, což není otázka nýbrž konstatování.

Alois Mlejnek se zamračí: „Vlastně jsem odešel sám. Ale byla to dobrá práce,“ dodá ještě.

Novinář si dlouze loká zlatavého moku a pomalým pohybem si čistí ústa od pěny.

„Pane Mlejnek,“ začíná pomalu a vzpomíná, jak byl ještě malý a chytal žáby. Stačil jediný prudký pohyb a mohl začít znova. „Vy si myslíte, že je správné, že vláda snižuje platy kvalifikovaným pracovníkům?“

„No...“

„Že místo budování nových pracovních příležitostí, sype peníze do vlastních kapes?“

„Jeden můj kamarád vlastně...“

„Že místo snižování nezaměstnanosti, zvyšuje schodek státního rozpočtu?“

„Co je to schodek státního rozpočtu...?“

„Že tenhle systém podporuje podnikatelské grázly a spekulanty se vzduchem?“

„Ale...“

„Zatímco zvysoka kašle na poctivé dělníky, jako jste vy?“

„No, to asi není správné,“ říká nejistě Mlejnek.

Adam Zajíc lehce kývne hlavou na znamení, že tohle byla správná odpověď.

„Pane Mlejnek, já jsem tu od toho, abych vám pomohl,“ prohlásí uklidňujícím tónem.

„Skutečně? Já myslil, že já mám pomoci vám. S tím článkem, přece.“

„Já jsem tu od toho, abych vám pomohl,“ zopakuje Zajíc opět. „A proto mi musíte říci, proč vás vyhodili z...“ – rychle se podívá na monitor notebooku – „MIROTOPu.“

„Ale mě přeci nevyhodili,“ odpoví Mlejnek bodře. „Říkal jsem vám, že jsem odešel sám.“

„Co pak jste mne vůbec neposlouchal?“ rozzlobí se novinář na svého společníka. „To vláda může za vaši současnou situaci. To vláda je zodpovědná za stálé zvyšování nezaměstnanosti a snižování platů poctivým dělníkům. Je to prohnilá, zkorumpovaná vláda, která místo vytváření nových pracovních příležitostí, investuje do předražených státních zakázek. Lidé by se měli dozvědět pravdu! A vy nám ji můžete pomoci odhalit! Ale nejdříve mi musíte říci, proč vás vyhodili z vašeho bývalého pracoviště!“

„Řeknu vám, proč jsem odešel,“ nabízí se ochotně Alois Mlejnek.

„Tak dobrá.“

„V MIROTOPu jsem pracoval asi rok. Byli tam fajn lidi a rychle mě přijali mezi sebe. Já vždycky dobře vycházel s lidma, víte? Nemůžu si stěžovat. Dostával jsem asi jedenáct tisíc každéj měsíc, mohl bych dostat i víc, byl jsem dobrej pracant, ale bylo mně zasejc hloupý, prosit o peníze, když jsem si docela vystačil s tím, co jsem měl.“

Ťuk, ťuk, ťuk, do klávesnice příručního počítače.

„Jednou k nám přišel nějakej novej. Myslím, že se jmenoval Jonatan nebo tak nějak, měl takový pěkný exotický jméno. Bylo mu asi dvacet a sháněl u nás práci. Ale než se vám stačil rozkoukat, už u něj stál Tyran.“

„Tyran?“

Alois Mlejnek už je zase ve svém živlu.

„Náš šéf. Nejmenoval se Tyran, jen jsme mu tak z legrace říkali. Byl docela příjemný chlapík. Když jsem měl narozeniny, koupil mi velkou oříškovou čokoládu.“

Ťuk, ťuk, ťuk.

„No, a Tyran řek', že už ho, toho Jonatana, přijmout nemůže, prej tam pro něj není dost práce. Tak jsem se nabídl, že může pracovat místo mě, jestli chce. To víte, že chtěl! Chudák, ani česky pořádně neuměl, on by se jinak neuživil, pane Zajíc, zato pro našince se vždycky něco najde.“

Adam Zajíc dopsal slovo a chvíli sumarizoval všechny sebrané odpovědi. Ani si nevšiml, že mu někdo kouká přes rameno.

„Děkuji, velice jste mi pomohl,“ řekne nakonec. Další nesprávné odpovědi nepotřebuje.

„Já si to, s vaším dovolením, nemyslím.“

„Prosím?“

„Myslím, že jsem vám, pane Zajíc, nepomohl, protože jsem vám říkal to, co je pravda, místo toho, co chcete slyšet.“

„Ale já... já vám chtěl...“

„Vy jste chtěl jen napsat svůj článek,“ říká Mlejnek a v jeho hlasu již není ani stopa předchozí bodrosti.

Zvedne se a odchází. Novináři teď zvláštním způsobem připomíná žábu na útěku.

---

15. Květen 2009

Svátek má Žofie

POLITICKO-EKONOMICKÝ PÁTEČNÍK

DĚLNICTVO ŽIVOŘÍ! CHYBA SYSTÉMU?

Tématem dnešního čísla jsou šokující rozhovory s lidmi, které současný systém dohnal na pokraj společnosti. V rozhovoru s naším redaktorem vylíčili svůj nešťastný osud, jenž zřejmě brzy

potká všechny poctivě pracující občany, pokud v tomto státě nedojde k výrazným vnitropolitickým změnám.

Vystudovaný strojný mechanik umývá okna!

*Dobry den. Mohl byste našim ctenářům zodpovědět pár otázek?
Jistě, může být.*

*Řekněte nám, čím se živíte?
Umývám okna.*

*Jakého nejvyššího vzdělání jste dosáhl?
Chodil jsem na učňák (SOU) do Radotína.*

*Jaký obor?
Strojní mechanik.*

*Dobrá tedy. Pokoušel jste se vůbec sehnat práci jako strojný mechanik?
Ano. Dříve jsem pracoval v (název podniku není vzhledem k povaze článku uveden).*

*Jak dlouho?
Asi rok.*

*Proč vás, kvalifikovaného pracovníka, vyhodili z práce ve vašem oboru?
Nevím, byl jsem dobrý pracant.*

*A co vás zaměstnavatel? Jaký byl?
Tyran.*

*Aha. Řekněte nám, jaké byly vaše platové podmínky.
Mně bylo hloupý, prosit o peníze.*

*Jak jste tedy dostával zapláceno?
Jednou mi koupil čokoládu.*

*Takže jste za celou tu dobu dostal jednu čokoládu?
Není dost práce. Nemůžu si stěžovat. (...)*